

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий Інститут журналістики

Кафедра періодичної преси

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи
проф. Віталій КОРНЄЄВ
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦЬКА ПОРТРЕТИСТИКА

для студентів

галузь знань	06 журналістика
спеціальність	061 журналістика
освітній рівень	магістр
освітня програма	<i>Арт-медіа</i>
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: доц. Мальвіна ВОРОНОВА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Мальвіна ВОРОНОВА, кандидат філологічних наук, доцент

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри періодичної преси

(підпис)

(Тетяна ПРИСТУПЕНКО)
(прізвище та ініціали)

Протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії (Анастасія ВОЛОБУЄВА)

«29» серпня 2022 року

1. Мета дисципліни – надати системні знання щодо галузі мистецької портретистики: функціональне призначення, етичні засади, формотворчі та естетичні особливості, методологія роботи; підготувати портретиста-фахівця мистецького спрямування (компетентного та конкурентного) до професійної практичної роботи в сучасних медіа мистецького спрямування.

2. Попередні вимоги до опанування дисципліни:

- 1. Знати загальний контекст історії світової культури та історії мистецтв.*
- 2. Вміти працювати з інформаційними джерелами (збір, систематизація).*
- 3. Володіти елементарними навичками аналізу публіцистичного тексту.*

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Мистецька портретистика» покликана дати комплексні знання щодо мистецького портрета як одного з різновидів портретно-біографічної галузі, його функціонального призначення, етичних засад, формотворчих та естетичних особливостей. У процесі опанування дисципліною студенту-магістру пропонується навчитися аналізувати біографічні джерела, інтерпретувати біографічні факти та різноманітні відомості про особистість митця, аналізувати об'єкти мистецтва та створювати готовий інформаційний продукт – текст мистецького портрета.

Дисципліна розвиває абстрактне мислення та глибинний аналіз; сприяє популяризації культурно-мистецьких досягнень; формує етичну відповідальність за інформаційний продукт; вчить використовувати спеціалізовані знання у фаховій роботі та створювати продукт у відповідності з культурно-історичними характеристиками аудиторії.

4. Завдання (навчальні цілі): забезпечити теоретичними знаннями щодо галузі мистецької портретистики (теорія реконструкції особистості митця; функціональне призначення жанру мистецького портрета); забезпечити знаннями щодо специфіки інформаційно-аналітичної роботи (збір біографічно-мемуарної, автобіографічної інформації; компаративний аналіз інформаційних джерел; відтворення хроніки життя; інтерпретація поведінкової моделі особистості; аналіз внутрішнього світу особистості тощо); навчити аналізувати тексти мистецьких портретів; навчити створювати готовий інформаційний продукт – текст мистецького портрета.

Загальні компетенції відповідно до ОПП, що реалізуються при вивченні дисципліни:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетенції відповідно до ОПШ, що реалізуються при вивченні дисципліни:

ФК 1. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності або дослідницькій роботі при підготовці культурно-аналітичних та інформаційно-пізнавальних матеріалів.

ФК2. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей, враховуючи культурно-історичні, національно-етнічні характеристики потенційної аудиторії та враховуючи державні інтереси країни у міжкультурній комунікації.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати теоретичні засади мистецької портретистики.	Лекції, семінарські заняття	Усна відповідь, письмова відповідь	5
1.2	Знати засадничі особливості документальної реконструкції особистості.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, письмова робота	5
1.3.	Знати методологію роботи в жанрі мистецького портрета.	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Усна відповідь, письмова робота	5
2.1	Вміти працювати з інформаційними джерелами (автобіографії, біографії, мемуари тощо).	Лекції, семінарські заняття	Письмова робота	5
2.2	Вміти здійснювати компаративний аналіз інформаційних джерел.	Семінарські заняття, проект	Письмова робота	10
2.3.	Вміти самостійно реконструювати життя й творчість митця, висувати версію щодо центральних рис його особистості.	Самостійна робота	Аналітична дотекстова робота	25
3.1	Створення інформаційного продукту – тексту мистецького портрета; оприлюднення	Семінарське	Презентація	25
4	Володіти теоретичними засадами	Лекції, семінарські	Екзамен	20

дисципліни, необхідними для заняття ефективною роботою в галузі мистецької портретистики			
Разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	4
	ПРН1. Аналізувати та узагальнювати результати досліджень і робити висновки про закономірності процесу культурно-мистецької та міжкультурної комунікації.	✓					✓	✓
ПРН7. Планувати час на проведення досліджень чи розробку інноваційного проекту з урахуванням сучасних підходів до висвітлення культурно-мистецької тематики та її ролі у міжкультурній комунікації.					✓	✓	✓	
ПРН11. Оцінювати проблемні питання професійної діяльності, застосовуючи знання з різних предметних галузей, що охоплюють сферу культурно-мистецького життя та міжкультурної комунікації.	✓	✓	✓	✓				✓
ПРН12. Здійснювати пошук необхідних знань для планування наукової роботи у галузі культурно-мистецької тематичної спеціалізації (арт-медіа) та міжкультурної комунікації.	✓	✓		✓			✓	

7. Схема формування оцінки. Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж семестру 50 % балів відводиться на аудиторні заняття (семінарські заняття: усне опитування, виконання коротких аудиторних завдань – письмових та усних) і 50 % – на самостійну роботу у вигляді створення інформаційного продукту – тексту мистецького портрета – загалом не менше 20 балів (рекомендовано – 36 балів), максимально 60 балів. Під час складання підсумкового контролю – екзамен (у письмовій формі) студент може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

	ЗМ-1, 2
--	---------

	Min. 36 – балів	Max. 60– балів
Усна відповідь	8x1=8	8x3=24
Короткі аудиторні завдання	4x3=12	4x4=16
Самостійна робота: створення тексту мистецького портрета	16	30

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – письмовий екзамен;
- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;
- форма проведення екзамену – письмова, види завдань – тест;

Тест оцінюється: за кожну правильну відповідь студенти отримують 2 бали – 20 питань x 2 бали = 40 балів максимум.

- умови допуску до підсумкового екзамену:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент має отримати впродовж семестру не менше 20 балів (рекомендований мінімум складає 36 балів). Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових – 24 бали.

Студент, який набрав сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 20 балів до складання екзамену не допускається.

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.2.Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 2 змістові модулі (частини). Кожен змістовий модуль включає в себе лекції, семінарські заняття та самостійну роботу студентів, які звершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу та певних професійно-дослідницьких навичок. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-3 (семінари 1–3), у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4–8 (семінари 4–8). Звіт щодо виконання самостійної роботи входить у ЗМ2.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (семінарські заняття, самостійна робота) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Успішне виконання завдання (семінари, самостійна робота, екзамен) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів – 100 балів (із них семестрове оцінювання – максимум 60 балів, підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

На іспиті проводиться презентація самостійно виробленого інформаційного продукту – тексту мистецького портрета.

Оцінювання проєкту: максимальна кількість балів – 40, що складаються з таких компонентів:

1) Оригінальність версій і характеристик щодо особистості героя = 10

2) Точність і повнота біографічних фактів = 10

3) Логіка і ясність викладу = 10

4) Грамотність і стиль оповіді = 10

Усі семестрові роботи (семінари, самостійна робота) мають бути подані опубліковані в Класі до відповідної дати. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив семінар (і має документальні підтвердження тому у вигляді завірених медичних довідок тощо), то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару. Якщо студент систематично і без поважних причин пропускав семінарські заняття, право не відпрацювання йому не надається.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план _____ занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
Змістовий модуль 1.				
«Теоретичні засади мистецької портретистики»				
1.	Функції документальної портретистики.	2	2	
2.	Засоби збереження інформації про особистість.	2	2	
3.	Етика й естетика мистецького портретування.	2	2	
	ВСЬОГО			
Змістовий модуль 2.				
«Методологія роботи мистецького портретиста»				
4.	Біографічний, автобіографічний, мемуарний матеріал як інформаційна основа мистецького портретування.	2	2	10
5.	Автобіографізм у мистецтві.	2	2	5
6.	Характер в біографічному матеріалі. Факти і характеристики.	2	2	5
7.	Декодування особистості в біографії, в автобіографії.	2	2	5
8.	Декодування особистості художника в творчості.	2		5
	Створення інформаційного продукту (текст мистецького портрета), презентація/захист		2	56
	ВСЬОГО	16	16	86

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **16 год.**

Семінарських заняття - **16 год.**

Консультацій: **2 год.**

Самостійної роботи - **86 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Воронова М. Ю. Особистість у публіцистичному портреті: пізнання й вираження в слові / М. Ю. Воронова // Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник / за ред. В. В. Різуна ; відп. наук. ред. А. А. Бойко ; КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2011. – Т. 43. – С. 106 — 110.
2. Воронова М. Ю. Феноменологічний зміст публіцистичного портрета / М. Ю. Воронова // Образ : щорічний науковий збірник / голова редкол. В. Різун, голов. ред. Н. Сидоренко ; Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2011. – Вип. 12. – С. 11 — 19.
3. Воронова М.Ю. Теорія та практика публіцистичного портрета. Монографія / К. : «Видавництво ЛАТ&К», 2019. — 311 с.
4. Воронова М.Ю. Практикум: журналістика і творчість (мистецький портрет). / К. : Видавничий дім: «АДЕФ-Україна», 2022. — 274 с.
5. Особистість та її історія : колективна монографія / за ред. Н. В. Чепелевої, М. В. Папучі. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. – 538 с.
6. Підлуцький О.Г. Портретний нарис у друкованій пресі. Текст лекцій / О.Г. Підлуцький. – К., 2014. – 32 с.

Додаткові ресурси:

7. Бурбан А., Бурбан В. Мельпомена української сцени (М. Заньковецька) / А. Бурбан, В. Бурбан // Дзеркало тижня. — 2004. — №31. — 7-13 серпня
8. Бурмака В.П. Діяльне добро: про життя і діяльність художників і медиків / В. Бурмака. — Х. : Вемс, 2001. — 102 с.
9. Кагарлицький М.Ф. Наодинці з совістю. Образи діячів української культури / М. Кагарлицький. — К. : Рад. письменник, 1988. — 487 с.
10. Мельників Р. В. Літературні 1920-ті. Постаті (Нариси, образки, етюди). — Харків: Майдан, 2013. — 256 с.
11. Менжулін В. Біографічний підхід в історико-філософському пізнанні / В. Менжулін. — К. : НаУКМА, 2010. — 455 с.